

**ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

КАФЕДРА ПРАКТИКИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

ЛІНГВОСЕМІОТИКА

підготовки магістра

спеціальності 035 Філологія / 014 Середня освіта

освітньо-професійної програми Мова і література (англійська). Переклад /

Середня освіта. Англійська мова

Луцьк 2020

Силабус навчальної дисципліни «Лінгвосеміотика» підготовки магістра, галузі знань 03 Гуманітарні науки 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 035 Філологія / 014 Середня освіта, за освітньою програмою Мова і література (англійська). Переклад / 014 Середня освіта. Англійська мова.

Розробник: Крисанова Тетяна Анатоліївна, доктор філологічних наук, доцент кафедри практики англійської мови.

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри практики англійської мови (протокол № 1 від 31 серпня 2020 р.).

Завідувач кафедри: Коляда Е. К.

I. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1 (денна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія. Мова і література (англійська). Переклад. 01 Освіта/Педагогіка 014 Середня освіта. 014 Середня освіта. Англійська мова Магістр	Вибіркова дисципліна
Кількість годин/кредитів 90 год. / 3 кредити		Рік навчання 1
		Семестр 2-ий
		Лекції 16 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>	Практичні (семінарські) 10 год.	
	Консультації 6 год.	
	Самостійна робота 58 год.	
		Форма контролю: залік
Мова навчання		<i>українська</i>

Таблиця 1а (заочна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Зочна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія. Мова і література (англійська). Переклад. 01 Освіта/Педагогіка 014 Середня освіта. 014 Середня освіта. Англійська мова Магістр	Вибіркова дисципліна
Кількість годин/кредитів 90 год. / 4 кредити		Рік навчання 1
		Семестр 2-ий
		Лекції 4 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>	Практичні (семінарські) 2 год.	
	Самостійна робота 72 год.	
	Консультації 12 год.	
		Форма контролю: залік
Мова навчання		<i>українська</i>

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові	Крисанова Тетяна Анатоліївна
Науковий ступінь	доктор філологічних наук
Вчене звання	доцент кафедри практики англійської мови
Посада	доцент
Контактна інформація	krysanova@vnu.edu.ua, tetianakrysanova@gmail.com
Дні занять	<i>(електронний розклад)</i>
	Очні консультації: у день проведення лекцій/семінарських занять (за попередньою домовленістю). Усі запитання можна надсилати на електронні скриньки, зазначені в силабусі.

III. Опис дисципліни

Анотація курсу. На сучасному етапі розвитку суспільства відбувається активне залучення різних знакових систем для комунікативних цілей, що пов'язано з візуалізацією спілкування й розвитком різних видів мистецтв. Не тільки мова як знакова система, але й кіно, театр, образотворче мистецтво, фотографія тощо здатні створювати й транслювати смисли за допомогою взаємодії специфічних знаків, які виконують комунікативну функцію. Вивчення курсу дозволить краще розуміти особливості створення смислу через поєднання вербальних, невербальних і позамовних семіотичних систем.

Пререквізити. Навчальна дисципліна має тісні зв'язки з такими курсами «Вступ до мовознавства», «Комунікативна лінгвістика». Для оволодіння матеріалом курсу студентам необхідно мати знання з теорії мови та комунікативних аспектів мовленнєвої діяльності. **Постреквізити.** Навчальна дисципліна пов'язана з курсами «Новітні тенденції сучасної лінгвістики» і «Філософія мови». Знання з курсу дозволять студентам

самостійно створювати тексти різних стилів та жанрів із використанням різних семіотичних (знакових) систем, використовувати набуті знання в науковій діяльності.

Мета і завдання навчальної дисципліни. Мета курсу – сформувати у студентів наукове уявлення про знаки і знакові системи як інструмент конструювання смислів у комунікації. Завдання курсу включають: вивчення загальнотеоретичних питань лінгвосеміотики; ознайомлення з семіотичним (знаковим) аспектом вербальної та невербальної соціальної взаємодії; розгляд візуальних форм комунікації (кіно, реклама, карикатура тощо); формування практичних навичок і вмінь лінгвосеміотичного аналізу візуальних текстів.

Результати навчання (компетентності). Після закінчення курсу студенти будуть знати: термінологію курсу; основні положення лінгвосеміотики; типи знаків і знакових систем; особливості мови як знакової системи; особливості процесу смислотворення (семіозису); смислотвірні особливості візуальних текстів,

Студенти здобудуть такі компетентності, зокрема будуть уміти: користуватись термінологічним апаратом лінгвосеміотики; аналізувати семіотичні системи різних типів; розпізнавати знакові (семіотичні) системи в комунікативному процесі; здійснювати лінгвосеміотичний аналіз текстів різних жанрів.

Структура навчальної дисципліни.

Таблиця 2 (Денна форма)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Прак т.	Інд.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Проблематика лінгвосеміотики							
Тема 1. розвитку	Етапи 11	2	2		7		ДС + ДБ + РК /

лінгвосеміотики.							5
Тема 2 Теорія знаку Ч.С.Пірса та Ч.У.Моріса	11	2	1		7	1	ДС + ДБ + РК / 5
Тема 3. Розуміння мови як системи знаків у концепції Ф. де Сосюра. Сучасні семіотичні концепції.	11	2	1		7	1	ДС + ДБ + РК / 5
Тема 4. Знаки в системі природної мови.	11	2			8	1	ДС + ДБ + РК / 5
Разом за модулем 1	44	8	4		29	3	20
Змістовий модуль 2. Семіотика вербальної та невербальної комунікації							
Тема 5. Семіозис як процес означування.	12	2	2		7	1	ДС + ДБ + РК / 5
Тема 6. Семіотика вербальної комунікації.	12	2	2		7	1	ДС + ДБ + РК / 5
Тема 7. Семіотика невербальної комунікації.	12	2	2		7	1	ДС + ДБ + РК / 5
Тема 8. Семіотика масової комунікації.	10	2			8		ДС + ДБ + РК / 5
Разом за модулем 2	39	8	6		29	3	20
Види підсумкових робіт							Бал
Модульна контрольна робота 1							Т / 15

Модульна контрольна робота 2							Т / 15
Залік							ДС/ 30
Усього	90	16	10		58	6	100

Таблиця 2а (Заочна форма)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Прак т.	Інд.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Проблематика лінгвосеміотики							
Тема 1. Етапи розвитку лінгвосеміотики.	11	1			9	1	ДС + ДБ + РК / 5
Тема 2 Теорія знаку Ч.С.Пірса та Ч.У.Моріса.	11	1			9	1	ДС + ДБ + РК / 5
Тема 3. Розуміння мови як системи знаків у концепції Ф. де Сосюра. Сучасні семіотичні концепції.	11				9	2	ДС + ДБ + РК / 5
Тема 4. Знаки в системі природної мови.	11				9	2	ДС + ДБ + РК / 5
Разом за модулем 1	44	2			36	6	20
Змістовий модуль 2. Семіотика вербальної та невербальної комунікації							
Тема 5. Семіозис як процес означування.	13	1	2		9	1	ДС + ДБ + РК / 5

Тема 6. Семіотика вербальної комунікації.	11	1			9	1	ДС + ДБ + РК / 5
Тема 7. Семіотика невербальної комунікації.	11				9	2	ДС + ДБ + РК / 5
Тема 8. Семіотика масової комунікації.	11				9	2	ДС + ДБ + РК / 5
Разом за модулем 2	46	2	2		36	6	20
Види підсумкових робіт							Бал
Модульна контрольна робота 1							Т / 15
Модульна контрольна робота 2							Т / 15
Залік							ДС/ 30
Усього	90	4	2		72	12	100

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Таблиця 3

Тема	Кількість годин		Питання для самостійного опрацювання
	денна форма	заочна форма	
Тема 1.	7	9	Ідеї лінгвосеміотики часів античності й середньовіччя.
Тема 2.	8	9	Семіотична концепція Ю. Лотмана.
Тема 3	7	9	Поняття природної та штучної мови.

Тема 4.	8	9	Підходи до розуміння поняття знаку.
Тема 5.	7	9	Поняття коду в процесі комунікації.
Тема 6.	7	9	Основні моделі комунікації.
Тема 7.	7	9	Невербальна поведінка ведучого телевізійного ток-шоу.
Тема 8	8	9	Укладання глосарію термінів з лінгвосеміотики.
Разом:	58	72	

IV. Політика оцінювання

Під час вивчення навчальної дисципліни «Лінгвосеміотика» студенти виконують завдання у відповідності до програми силабусу, що включають участь в обговоренні на лекційних і семінарських заняттях, опрацювання інформаційних джерел та літератури.

Поточним контролем передбачена участь у дискусіях на лекціях, відповіді на семінарських заняттях, виконання самостійних завдань. Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за два змістових модулі шляхом накопичення балів, становить 40.

Учасник освітнього процесу має дотримуватися навчальної етики, толерантно ставитися до всіх учасників процесу навчання, дотримуватися часових меж та лімітів навчального процесу.

У разі відсутності з поважної причини на лекційному занятті студент представляє конспект теми, яку вивчали на пропущеному занятті. За відсутності на практичному (семінарському) занятті знання студента оцінюють за результатами усного опитування по темі, що, зокрема, визначає рівень володіння тематичними термінами та ключовими поняттями.

Якщо студент бажає покращити підсумковий бал за аудиторну роботу, йому може бути запропонована підготовка презентації або реферату на одну із тем курсу.

**Критерії оцінювання знань студента
на семінарських заняттях**

Бали	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студента
5	Студент має системні, глибокі знання, виявляє творчі здібності в навчальній діяльності, вміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, аргументувати власні судження теоретичними і фактичними положеннями, підсумувати сказане висновками. Студент вільно володіє спеціальною термінологією, грамотно ілюструє відповідь прикладами, вміє комплексно застосовувати знання з інших дисциплін.
4	Знання студента є достатньо ґрунтовними, він правильно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, вміє аналізувати, встановлювати зв'язки між явищами, фактами, робити висновки. Відповідь повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями.
3	Студент демонструє посередні знання основних положень навчального матеріалу. Відповідь у цілому задовільна. Студент здатний аналізувати, порівнювати, робити висновки, наводити окремі приклади на підтвердження певних думок, застосовувати вивчений матеріал у стандартних ситуаціях.
2	Студент демонструє низький рівень знань, здатний частково відтворити теоретичний матеріал відповідно до тексту підручника або лекції викладача, повторити за зразком певну операцію.
1	Студент може розрізнити об'єкт вивчення, фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу, з допомогою викладача виконує елементарні завдання.

V. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль здійснюється лектором і може проводитись лише один раз згідно із розкладом проведення навчальних занять. Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за дві модульні контрольні роботи, становить 15. Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за залік – 30 балів. Відсутність студента на модульному тесті оцінюється у “0” балів. Повторне складання підсумкового модульного контролю для студента можливе за умови його відсутності з поважної причини.

Рівень знань студента за поточний і модульний контроль оцінюється в балах, фіксується у журналі після вивчення кожного змістового модуля. Підсумкова оцінка за національною шкалою заноситься в залікову відомість.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 – 74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Андрейчук Н. І. Перечитуючи Ч. Морріса: перегляд вимірів семіозису // Любов к слову: філологіческие заметки в честь юбілея професора В. А. Кухаренко: збірник наукових статей / под ред. И. М. Колегаевой. Одеса: КП ОГТ, 2018. С. 22–36.

Андрейчук Н. І. Рівні та виміри дії знака // Вісник Львівського університету. Серія філологічна. 2019. Вип. 70. С. 309–322.

Андрейчук Н. І. Точки перетину герменевтики та лінгвосеміотики у філософських системах античності // Нова філологія. 2014. № 60. С. 6–11.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Novfil_2014_60_3

Ділі Дж. Основи семіотики / перекл. з англ. та наук. ред. А. Карась. Львів: Арсенал, 2000. 232 с.

Крисанова Т. А. Семіотичні аспекти кінодискурсу. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна : Серія «Іноземна філологія. Методика викладання іноземних мов». Вип. 86. Харків, 2017. С. 23–31.

Крисанова Т. А. Емоція відрази в англomовному кінодискурсі: лінгвосеміотичний аспект. Когнітивно-прагматичні дослідження професійних дискурсів : матеріали VII всеукр. наук. конф. (Харків, 21 березня 2020 р.). С. 66–69.

Сосюр Ф. де. Курс загальної лінгвістики. К.: Основи, 1998.

Atkin A. Peirce's Theory of Signs. Stanford Encyclopedia of Philosophy. 2013.

Nöth W. Handbook of Semiotics. Bloomington and Indianapolis: Indiana University Press, 2001.

Peirce C.S. The Essential Peirce, Selected Philosophical Writings, Volume 1. Nathan Houser and Christian Kloesel, (eds.). Indiana: Indiana University Press. 1998

Sebeok T. A. Signs: An Introduction to Semiotics. Toronto, Buffalo, & London: University of Toronto Press, 2001.

Johansen J. D. & Larsen S. E. Signs in Use. An introduction to semiotics. London and New York: Routledge. 2005.

<https://www.youtube.com/watch?v=wjRn6fZg1TI>

https://www.youtube.com/watch?v=LO9xl5n9aYI&list=RDQMpVT5MX9Ly14&start_radio=1

https://www.youtube.com/watch?v=SlpOaY-_HMk

<https://www.youtube.com/watch?v=VsMfaIOsT3M>